

λούντας ταύτην Ἀλβανούς» ἐμέτρησε τὰ κρανία τῶν κατοίκων, τὰ ἀναστήματα, τὰ νῶτα, ἠρίθμησε τοὺς γαλανοὺς καὶ τοὺς μαυρομμάτιδες καὶ εὔρε πλεονάζοντας ἐν μὲν τοῖς πρώτοις τοὺς Ἀλβανούς, ἐν δὲ τοῖς δευτέροις τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐξέδοτο τύποις τὸ πόρισμα τῶν μελετῶν αὐτοῦ, καταδείξας ἡλίου φαινότερον ὅτι ἐν Πελοποννήσῳ δὲν οἰκοῦσιν Ἕλληνες ἀλλὰ κρᾶμα λαοῦ ἐκ Σλαύων, Ἀλβανῶν, Βλάχων, Βυζαντιῶν, Ἰουδαίων, Φράγκων, Τούρκων, Γύφτων καὶ Ἀράβων· διότι, ὡς λέγει, ἐν Γαστούνη, Πύργῳ, Δερβῆ-Τσελεπῆ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἦσαν ἔμποροι Αἰγύπτιοι Ἀραβες. Πιστεύομεν ὅτι ἐὰν καὶ δευτέραν φοράν ἔλθῃ εἰς Πελοπόννησον ὁ κ. Ph. θὰ εὔρῃ καὶ Γερμανοὺς ἐν Gütland τῶν Πατρῶν, καὶ Πέρσας (ἀχθοφόρους), ἴσως δὲ καὶ Ἰνδοὺς καὶ Κινέζους.

Περὶ δὲ τῆς χυδαίας ὕβρεως ὅτι «ἀπιστία καὶ ψευδός εἰσιν ιδιότητες δυστυχῶς διαδεδομέναι παρ' ἀμφοτέροις τοῖς λαοῖς» οὐδὲν λέγομεν, διότι ὁ κ. Ph., ἀνήκων εἰς τὴν πασίγνωστον ἐπὶ ψεύδει καὶ ἀγνωμοσύνη φυλὴν τῶν Ἰουδαίων, δὲν ἠδύνατο ἄλλως εἰμὴ δι' ὕβρεων νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ, ἀνθ' ὧν δὲ ἔπαθεν ἐν Πελοποννήσῳ, ἔτος ὀλόκληρον διατριψάς καὶ ἐπισκεφθεὶς *μὲν* ἅπαντας τοὺς δήμους τῆς χώρας, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν, καὶ ἀναβάς ἐφ' ὄλων τῶν ὀρέων, τῶν *ἀπίστων* καὶ *ψευστῶν* κατοίκων προθυμοποιουμένων τίς μᾶλλον νὰ περιποιηθῆ αὐτὸν ἐν τῷ πεφνημισμένῳ ἐπὶ φιλοξενία οἴκῳ αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν διευκολύνη εἰς τὴν συλλογὴν τῆς ὕλης τῆς χρησιμοποιηθείσης κατόπιν εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς *ἀβροεποῦς* καὶ *μυταλῆθους* αὐτοῦ πραγματείας περὶ ἔθνογραφίας τῆς Πελοποννήσου. Μόνον λησται δὲν ἀνέλαβον τὸν κ. Ph. ἵνα γράψῃ καὶ περὶ τούτων.

Ἴνα δέ τις πεισθῆ ἔτι μᾶλλον περὶ τῆς ἀξίας τῶν περὶ Πελοποννήσου ἔθνογραφικῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Ph. ἅς μάθη ὅτι ὁ κ. οὔτος ἐκ τῶν Ἑλλήνων τῶν ἀποτελούντων τὰ 7)8 τοῦ πληθυσμοῦ, κατὰ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ὑπολογισμοὺς, ἀφαιρεῖ δύο μικροὺς κλάδους, ὡς διαλεκτικῶς καὶ ἔθνογραφικῶς διαφέροντας αὐτῶν, τοὺς Τσάκωνας καὶ τοὺς Μανιάτας.

Οἱ Τσάκωνες, (8,705 ψυχαί), οἰκοῦσιν ἐν 14 χωρίοις, ἐν τοῖς δήμοις Λιμναίου καὶ Βρασιῶν τῆς Κυνουρίας. Τὸ ὄνομα αὐτῶν, μὴ παραδεχόμενος ὁ κ. Ph. ὅτι δύναται νὰ εἶνε ἐκ παραφθορᾶς τῆς λέξεως Λάκωνες, τὸ ἀνάγει εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτῷ Σλαύους, ὧν μία φυλὴ, λέγει, ἐκαλεῖτο Τσάκωνες, καὶ ἐβάπτισε δι' αὐτοῦ ἅπασαν τὴν χώραν τῆς Κυνουρίας μέχρι τῆς Μαλέας

ἄκρας. «Τὰ λείψανα τῶν ἀρχαίων Κυνουριαίων ἀπεσῦρθησαν εἰς τὰς μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένας φάραγγας τῶν ὀρέων αὐτοῦ καὶ διετήρησαν τὴν ἰδίαν διάλεκτον τῶν ἐν ἀρχῇ μὲν Ἰόνων, κατόπιν δ' ἐν μέρει Δωριέων περιοίκων τοῦ σπαρτιατικοῦ κράτους καὶ τὸ ὄνομα τῶν Τσακῶνων, ἀφ' ὅτου οἱ φέροντες τοῦτο Σλαῦοι, ἐξελληνισθέντες (ὑπὸ τίνων;), συνεχωνεύθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων».

(ἔπειτα)

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΔΩΝΕΑΣ, ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ, ΤΗΣ ΛΕΠΤΟΚΑΡΓΑΣ, ΤΗΣ ΜΕΣΠΙΔΕΑΣ, ΤΗΣ ΡΟΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΕΡΑΤΕΑΣ, ΤΗΣ ΠΙΣΤΑΚΙΑΣ κλ.

—

Ἡ *κυδωνέα* προκειμένου νὰ ἐξευγενισθῆ ἐμβολιάζεται ἐπὶ φυτῶν κραταίγου τοῦ ὄξυακάνθου ἐκ σπορᾶς προερχομένων ἢ ἐπὶ κατωτέρων ποικιλιῶν *κυδωνέας* προερχομένων ἐκ φυτεύσεως *παραφυάδων* ἢ ἐκ *καταβολάδων*.

Οἱ συνήθεις διὰ τὸ δένδρον τοῦτο τρόποι τοῦ ἐμβολιασμοῦ εἶνε 1) ὁ *κοινὸς ἐροσθαλμισμὸς* (ἴδε προηγ. σχῆμα 3), ὅποτε οἱ εἰς κέντρον χρησιμεύοντες ὀφθαλμοὶ ἐκλέγονται ἐκ τοῦ μέσου μέρους μονοστοῦ κλάδου. Ἡ *πραξις* αὕτη ἐκτελεῖται κατὰ Ἰούλιον περίπου. Εὐθὺς μετὰ τὴν προσκόλλησιν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῆς τροφῆς ὅλοι οἱ κλάδοι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν κόμην αὐτῆς ἐνώνονται καὶ περιδέονται πρὸς τὴν κορυφὴν διὰ κοινῷ περιδέσμου. Τὸ ἀνωθεν τοῦ κέντρου μέρος τῆς τροφῆς ἀφαιρεῖται ὀλίγον πρὸ τῆς πτώσεως τῶν φύλλων κατὰ ρθινόπωρον. Τὸ κέντρον ἐν ὅσῳ ἀναπτύσσεται προσδέεται, ὡς πάντοτε, ἐπὶ πασάλου ἐπὶ τούτῳ τιθεμένου παρὰ τὴν τροφὴν· 2) ὁ *διὰ σχισμῆς* (ἴδε σχῆμα 1) γινόμενος εἰς τὸ σημεῖον, ἔνθα ἀρχεται τὸ ριζικὸν σύστημα τῆς τροφῆς καὶ 3) ὁ *ἀγγλικὸς ἐγκεντριμὸς*, ὁ ὁποῖος περιεγράφη λόγου προκειμένου περὶ τῆς βερυκοκκέας. Αἱ δύο αὗται τελευταῖαι πράξεις ἐκτελοῦνται κατὰ τὸ τέλος τοῦ Μαρτίου ἢ καὶ ὀλίγον βραδύτερον ἀναλόγως τοῦ τόπου.

* *

Ἡ *καστανέα* ἐμβολιάζεται ἐπὶ νεαρῶν φυτῶν *καστανέας* προερχομένων ἐκ σπορᾶς. Ὑπάρχουσιν ἐν Γαλλίᾳ παραδείγματα ἐμβολιασμοῦ τοῦ δένδρου τούτου ἐπὶ δρυός, ὅποτε ἡ παραγωγὴ κατὰ τὴν ποσότητα καὶ τὴν ποιότητα τῶν καρπῶν εἶνε κατωτέρα.

Ἐκ τῶν μεθόδων τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς *καστανέας* αἱ μᾶλλον ἐν χρῆσει εἶνε 1) ὁ *διὰ σχισμῆς* κατὰ τὸ τέλος Μαρτίου ἢ καὶ κατ' Ἀπρίλιον 2) ὁ *δι' αὐλοειδοῦς ἐνθέματος* καὶ ὁ *στεγαρίτης* ἔνα περίπου μῆνα βραδύ-

τερον 3) ὁ δ.α κοινῷ *ἐνοσθαλισμοῦ* κατ' Αὐγουστον ἢ Σεπτέμβριον. Τὴν περιγραφὴν τῶν μεθόδων τούτων καὶ τὰ σχήματ' αὐτῶν εὐρίσκει τις ἐν ταῖς προηγουμένοις κεφαλαίοις.

* *

Ἡ *λεπτοκαρυά* (κόρυλος) ἐμβολιάζεται ἐπὶ λεπτοκαρυᾷ τῆς κοινῆς (*corylus avellana*) καὶ τῆς *λεπτοκαρυᾶς* τοῦ *Βυζαντίου*, προερχομένων ἐκ σπορᾶς ἢ ἐκ καταβολᾶδων.

Ἡ προτιμητέα διὰ τὸν ἐμβολιασμὸν τοῦ φυτοῦ τούτου μέθοδος εἶνε ὁ διὰ *προσεγγίσεως ἀγγλικὸς ἐγκετρισμός*. Ἡ τροφὸς τέμνεται εἰς τι σημεῖον τοῦ κορμοῦ αὐτῆς κατὰ τομὴν λίαν πλαγίαν. Ὁλίγον ὑπεράνω τοῦ μέσου τῆς τομῆς ταύτης γίνεται *σχισμὴ* τῆς Β κάθετος ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Τὸ ὡς κέντρον χρησιμεύον φυτᾶριον (τοῦτο βλαστάνει πλησίον τῆς τροφοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐντὸς πηλίνου ἀγγείου μεταφερομένου ἐπὶ τούτῳ) κάμπτεται καὶ προσαρμύζεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς τμηθείσης, ὡς εἴπομεν, *λεπτοκαρυᾶς*, ἅψ' οὐ εἰς τι σημεῖον τοῦ βλαστοῦ αὐτοῦ *σχηματισθῆ*

(Σχ. 16)

πληγῆ τις ὁμοίᾳ πρὸς τὴν τῆς τροφοῦ. Ἡ πληγὴ αὕτη φέρει ὀλίγον κάτωθεν τοῦ μέσου αὐτῆς *σχισμὴν* Α κάθετον ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσέρχεται κατὰ τὴν ἔνωσιν ἢ γλωσσίδ Β τῆς τροφοῦ, ὡς φαίνεται εὐκρινῶς εἰς τὸ σχῆμα 16. Ἡ πράξις αὕτη ἐκτελεῖται κατὰ Μάριον καὶ Ἰούλιον.

* *

Ἡ *κερατέα* ἐμβολιάζεται ἐπὶ *κερατέα*ς πρὸ πάντων ὅταν πρόκειται νὰ ἐνώσῃ τις μετὰ θήλεος φυτοῦ (ἔχοντος θήλεα μόνον ἀνθη' διότι ἡ κερατέα εἶνε φυτὸν δίοικον) μετ' ἄρρενος ἢ τήνακπλιν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς γονιμοποιήσεως.

Αἱ συνήθειαι τοῦ ἐμβολιασμῶν μεθόδου εἶνε ὁ κοινὸς *ἐνοσθαλισμὸς* καὶ ὁ *πλακωτὸς* λεγόμενος (ἴδε κεφαλαίον περὶ καρυᾶς), ἐκτελούμενοι ἀμφότεροι κατ' Ἀπρίλιον.

* *

Ἡ *μεσπιλέα* προτιμᾷ ὡς τροφὸν φυτᾶριον κραταίγου τοῦ ὀξυκάνθου προερχόμενον ἐκ σπορᾶς. Ἐμ-

βολιάζεται δὲ πολλὰ πλησίον τοῦ ἐδάφους κατὰ Μάρτιον διὰ *σχισμῆς*, κατ' Ἀπρίλιον διὰ *στεφανίτου* καὶ κατὰ Ἰούλιον διὰ κοινῷ *ἐνοσθαλισμοῦ*. Τὸ δένδρον τοῦτο ἐμβολιάζεται ἐπίσης μετ' ὀλιγωτέρως συνήθως ἐπιτυχίαις καὶ ἐπὶ σπορῆς, ἀπιδέας καὶ κυδωνέας.

* *

Ἡ *ροιά* (ροδιὰ) ἐμβολιάζεται ἐπὶ ροιάς κατὰ Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον. Ὁ διὰ *σχισμῆς* τρόπος εἶνε ὁ συνηθέστερος. Ἡ τροφὸς τέμνεται πρὸς τοῦτο πολλὰ πλησίον τοῦ ἐδάφους πρὸς τὸ σημεῖον, ἔνθα ἀρχεται τὸ ριζικὸν σύστημα μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐννοεῖται τοῦ χώματος.

* *

Διὰ τὴν *πιστακίαν*, τὸ *ριβήσιον* (φραγγοστάφυλον) τὴν *κρανίαν* καὶ τὴν *σορβίαν* δύναται τις ἐν μιᾷ λέξει νὰ συστήσῃ τὸν κοινὸν *ἐνοσθαλισμὸν*, τὸν διὰ *σχισμῆς ἐγκετρισμὸν* καὶ τὸν *στεφανίτην* κατὰ τὰς ὁρισθείσας ἐν ταῖς προηγουμένοις ἐποχαῖς.

Ἐνταῦθα λήγει ἡ περὶ ἐμβολιασμῶν τῶν ὁπωροφόρων δένδρων πραγματεία, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπεμείναμεν ἐπὶ μᾶλλον εἰς τὰ σπουδαιότερα τούτων διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Μένει τώρα νὰ γράψωμεν μετὰ λεπτομερειῶν περὶ ὅλων τῶν μεθόδων τοῦ ἐμβολιασμῶν τῆς ἀμπέλου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ζήτημα εἶνε ἄξιον ἰδιαζούσης προσοχῆς πρὸς τὸν ἐνδιαφερομένον.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΣΙΩΤΗΣ

Ἡ ΣΕΛΗΝΗ

ΩΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ

ὑπὸ Κ. Δ. ΖΕΓΓΕΛΗ

I

Ἡ *τηλακυγῆς* τῆς *σκοτεινῆς* νυκτὸς ἀνίσταται, ἢ *ξυθὴ Φοῖβη*, ἢ διὰ τοῦ γλυκυτάτου αὐτῆς φωτὸς καὶ τῶν μυστηριωδῶν φάσεων τῆς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἡδὴ χρόνων ἐπιστάσεως τὸν θυμασμὸν, τὴν ἀγάπην ἄλλὰ καὶ τὸν φόβον τῶν ἀνθρώπων, καὶ τώρα εἰσέτι ἀριθμεῖ οὐχὶ εὐαρίθμους τοὺς λάτρεις καὶ θιασώτας τῆς παντοδυναμίας τῆς.

Ὑπῆρχον καὶ ὑπάρχουσιν ἀνθρώποι ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἐκδοσιν τῶν ὑποθέσεών των ἐκ τοῦ φωτὸς τῆς Σελήνης, γεωργοὶ κανονίζοντες τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν των ἐκ τῶν φάσεων τῆς, στρατηγοὶ ἀποτρεπόμενοι τῶν σχεδίων των ὑπὸ τῶν ἐκλείψεων αὐτῆς.

Οὕτω οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἐπίστευον ὅτι τὰ κρόμμυα ἀναπτύσσονται καλλίον σπειρόμενα κατὰ φθίνουσαν ἢ κατὰ πλήθουσαν Σελήνην (Πανσέληνον), διὸ καὶ ἀπειχον τούτων θέλοντες νὰ κολακεύωσι τὴν πρὸς αὐτὰ ἀντιπάθειαν τῆς λατρευτῆς των θεᾶς, ὁ δὲ Πλίνιος ἐβεβαίωσε ὅτι τὰ σκόροδα ἀπαλλάσσονται τῆς κακοσμίας ἐμφυτευόμενα ὅταν ἡ Σελήνη εἶνε ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ ὁ Νικίας ἀνέστειλε τὸν ἐκ Σικελίας ἀπόπλουτον του, συμβάσης ἐκλείψεως, ἵνα παρατηρήσῃ μήτις ἡ νυκτιπόλος σύμβουλος ἐπαθῆ τι ἐκ τῆς ἐκλείψεως· ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθικε νὰ συμπληρώσῃ τὰς παρατηρήσεις του ἐπελθόντος τοῦ μοιοαίου τέλους τῆς μεγαλοπρεποῦς τῶν Ἀθηναίων στρατειᾶς ὑπὸ τοῦ ἐπωφεληθέντος τῆς βραδύτητος ἐχθροῦ. Ἄλλοτε δὲ πολλάκις ἐνδοξαῖοι στρατηγοὶ ὡς ὁ Ἀλέξανδρος πρὸ τῆς ἐν Ἀρβήλοις μάχης, ὁ Περικλῆς, ὁ Ἀγαθοκλῆς ὁ Τύρραννος τῶν Συρακουσῶν,